

Роль партії у житті суспільства

Справді демократичне суспільство існує за умови, що партії виникають як волевиявлення пересічних громадян і справді виконують роль посередника між владою і народом.

Функції політичної партії

Багатопартійність -

це наявність у суспільстві, державі двох-трьох і більше офіційно зареєстрованих політичних партій і рухів, що ведуть боротьбу за владу.

Риси, властиві багатопартійній системі

- *боротьба кількох політичних партій за державну владу;*
- *періодична зміна партій при владі, що виключає можливість застою і переродження;*
- *наявність антисистемних партій, тобто партій, які виступають проти існуючої соціально-економічної системи;*
- *виявлення волі народу як засобу вибору суспільних сил, партій і політичних лідерів, здатних виконати поставлені політичні завдання.*

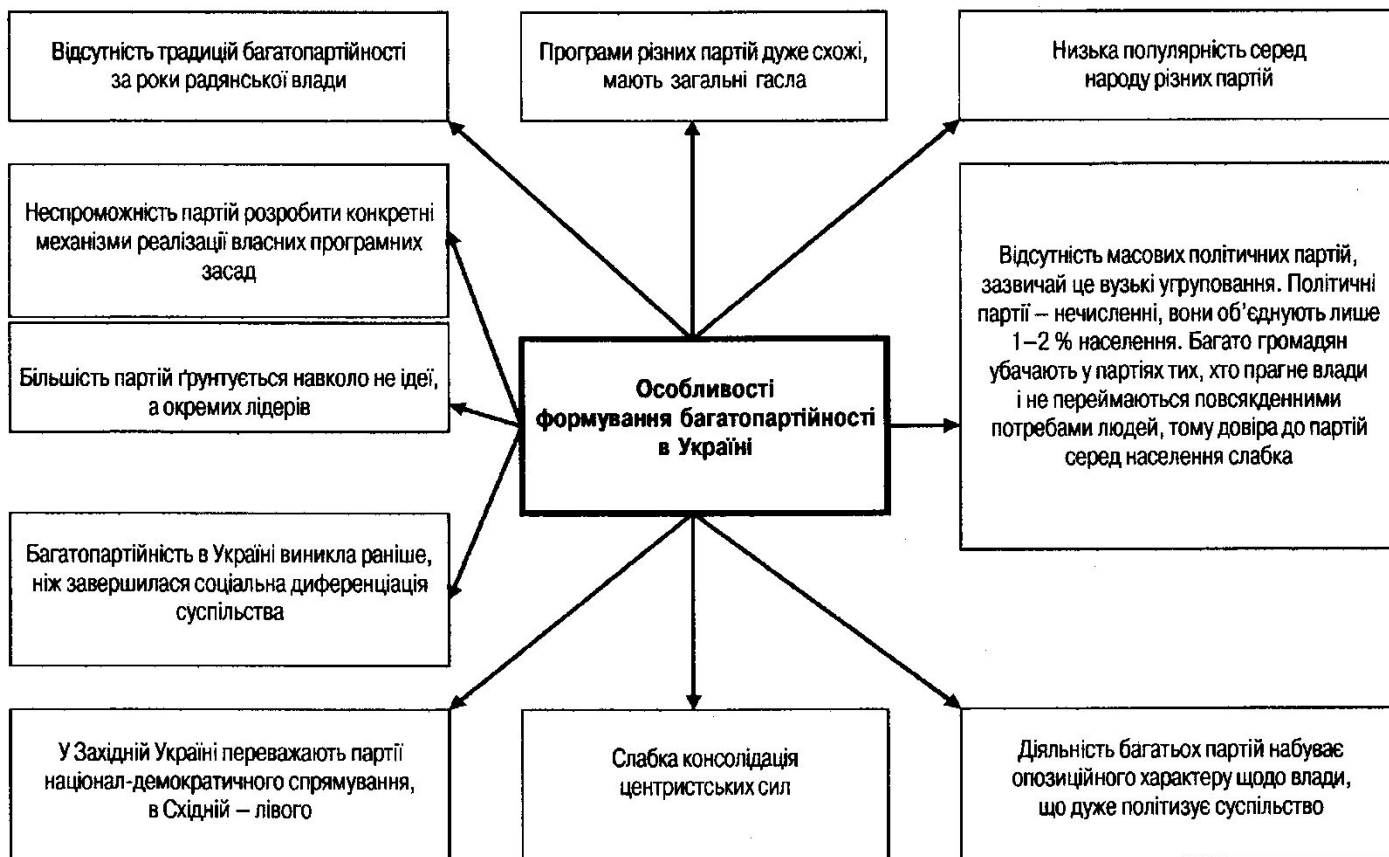
Формування багатопартійності в Україні

1 етап охоплює період **1988 – 1989 рр.** і характеризується виникненням опозиційних КПРС неформальних об'єднань і рухів, які пізніше трансформувалися у політичні партії.

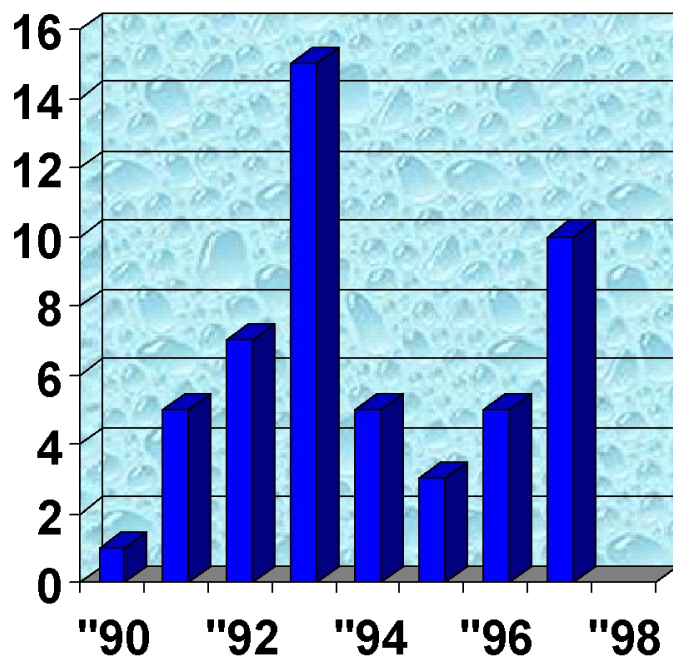
2 етап охоплює період **1989 – початку 1990 р.** Характеризується створенням політичних партій, які об'єднували представників різних політичних поглядів.

3 етап охоплює період **початку 1990 р. – серпня 1991 р.** Це період кардинальних змін у становленні багатопартійності. Заборона діяльності КПРС викликала бурхливе збільшення кількості політичних партій.

Особливості формування багатопартійності в Україні

Динаміка становлення багатопартійності в Україні

Кількість новоутворених політичних партій в Україні

Кількість зареєстрованих політичних партій в Україні:

- на початок 1993 р. – 18
- у 1994 р. – 30
- у березні 1998 р. – 52
- у 2002 р. – 127
- на 1 січня 2007 р. – 211
- на 1 січня 2011 р. – 185
- на 13 грудня 2012 р. – 209

Особливості багатопартійності в Україні

- кількість партій ще не є запорукою існування сильної, консолідованої політичної еліти, та й сам процес багатопартійності в Україні за своїми наслідками принципово відрізняється від того, що маємо в інших країнах світу;
- більшість партій в Україні свого часу створювалися зовсім не з волі мас, а під конкретного лідера. Вони не мають достатнього впливу у суспільстві;
- наявність в Україні великої кількості політичних партій, які при цьому аж ніяк легітимно не репрезентують інтереси громадян перед державою, спричинює ситуацію, коли владні структури фактично опиняються віч-на-віч з доведеними до розпачу громадянами;
- багатопартійність в Україні аж ніяк не визначає і, власне, практично не впливає на економічну політику держави;
- справжнє "обличчя" багатьох політичних партій в Україні через зазначені обставини впізнати і визначити нині важко.

Політичні партії України

Ліві – політичні партії та групи, що проголошують своїми цілями побудову суспільства, у якому повинна бути забезпечена соціальна рівність громадян.

Центристські – політичні партії та групи, що дотримуються помірних політичних позицій. Виступають за розвиток ринкових відносин, захист приватної власності, втілення гуманістичних цінностей.

Праві – політичні партії та групи, що відстоюють, насамперед, інтереси власників, національні й консервативні позиції. Часто укладають союз із релігійними силами.

Найвпливовішими політичними партіями лівого спрямування є Комуністична партія України, Соціалістична партія України, Селянська партія України.

До центристських відносяться партії соціал-демократичного спрямування: Ліберальна партія України, Демократична партія України, Соціал-демократична партія України (об'єднана).

До правих належать партії націонал-демократичного спрямування: Українська республіканська партія, Українська християнсько-демократична партія, Конгрес українських націоналістів.

Роль політичного лідера

В розвинених демократичних державах

Провідні політики щодалі менше уособлюють себе з відповідними партіями, а виборці роблять власний вибір саме між особами політичних лідерів, а не між партіями, їх програмами. Громадян цікавить лідер насамперед як особа, кандидат, якому можна цілком довіритися і на якого можна покластися.

В Україні

Десятки лідерів в Україні, образно кажучи, "сховалися" за партії, а не стверджуються як особистості. Фактично за ними немає електорату, а є лише прихильники політичних партій. До того ж багатьом політичним лідерам в Україні бракує вміння взагалі діяти, управляти саме з урахуванням особливостей соціуму своїх прихильників, громадян України.